

IKSIRARJUARAAPIUP TIKISIMANINGA KANATAMUT

Uqausiksangit Ipjurnaittuup Iksirarjuaraapiup Vuransis

Katimaqatiqarniq Makkuktunik Ammalu Innatuqarnik

Iqaluit, Julai 29, 2022

Angajugijakkannut, Nukarijakkannut, Najakkanullu, unusakkut!

Ilitarivara Kanataup Nunaaluani Kiggaqtuijujuq, ammalu tamassittiaq, uummatinnik. Aliannaimmat tamaaniiqataujunnarniq ilissinni. Qujannamiik tungasuktittigassi, ammalu atuqaugassiuk pisirivaktasinnik ammalu qilaujjaqrusiysi tusaatitauqaugatta, aksualuk quvianammariqaujunik.

Maannasaapaluuliqtuq, tusaaqattaqsimalirama amisugasangnik ilissinnik, ilinniariaqtitaulauqsimajuviniujunik. Qujalijunga ilissinnik sanginiqarnissinnut unikkaarunnaqsiniq atuqsimajassinnik, uqausirijunnaqsillugillu aksualuk aanniarutigirjuaqsimajassinnik. Tamakkua pijjutigilugit nammagingitammarialugivakka ammalu kangunnaqtuutigilugit ikpijakkanni taqqigasauliqtuni. Ullumilu, tamaani, uqautijumavassi aksualuk mamianniranik, ammalu isumagijaujunniirviuqullugit piungittulijuviniit amisuit kaatulik-ngujut iksirarjuakkuuqtut ikajuqtiuvallaurninginnut atuagaqaqtittijunik aturunaillitittigiarniq iliqqusituqarijauvalauqtuni ammalu sukkuutittivalauqtunik ajuliqtittillutik taikkunani ilinniarningni. Iqqaititaulaurmijunga innatuqarmut sulijunik uqausiqarningani, unikkaatuqalaurmat piujualungmik inungmik ukpirniqaqpalaurninginnik nunalituqait ilagiiktut, tikitaulaunginninginni ammalu ilinniariaqtitauqatarialaunngininginni suli. Taikkuninga tainna uqausiqalauqtuq taissumanili, anaanattarijaujut, ningiurijaujut ataattarijaujullu, itturijaujut, angajuqaarijaujullu, qitungangillu ilagiittiaqtualuvalauralaurmata, suurlu taikkutituna, tingmiaqalirmitillugu piaraqaliqtutitut anaanaminik quviasuksutik malikpaktuni. Kisiani tikitaugamik taimaatuinnaaluk - tainna innatuqaq uqalauqtuq - quviasungnirminik nilliajuqarunnaililauqtuq: ilagiit suraqtitaulaurmatat, mikijukuluillu nutarangit aullaqtitauqataliqsutik ungasiktualungmut angirraringitanginut. Ukiuqpallialliqsunilu kingunittiangagut.

Unikkaat tamakkua uvattinnut aannirnaqtuniiqpangujut; naammangiluarninginnut inuqtigijaujunut ningagjuarutauqattaqsimavut. Piluakkanniqtuni, malinngimata Guutiup uqausinginnik, maliganginniglu imailingajunik: "Nagligilugit ataatakkusi anaanakkusillu, inuukutaagunnarniarassi nunamik guutiup tunilauqtanginni" (Ex 20:12). Taimaigunnajungimmata amisualuuliqtuni ilagiiktut; ajurnaqsilaurmat nutararijaujut tigujaugamik aqsaqaullutik angajuqaanginnik nunatuqangillu uqausiqattaliqsutik atarnaqtuqarniraqtauniq ammalu alaalluulirriratauniq. Tamakkua ajauqtaujuviniit asiruqtitaunasuaqsutik iqaumajjutaugivut asianiktauq tuksiutinik unikkaqtausimajunik, taissumunga titiraqtausimajut angummut atilik Napuuttimik (cf. 1 Kings 21), tainna tunisijumalaungimat piruqsivingminik, pitaarilauqtaminik sivullivirminik, pijumajauullutik aulattijiuvalauqtunut, taikkualu aulattijit qanulimaaq aqsaqsiniarniqasutik piruqsivinganik. Isumarmijuq jiisusiup uqausingit pijjutiqaqtut naammangiliuliaqtuviniit ningagutauqatarninginnik ammalu naammagijaujunniirutaavangniq pittiaqtauninginni mikijutikuluilutit surusiit (cf. maatiu-Mt 18:6, 10). Aksualuk tammarniungmat

suraivangni ungagiingninginnik angajuqaarijaujut nutarangillu, suraqtigtauninginnulu qanilaarijarialikut, piujunniqtitausimallutiglu nutarakuluit mikijuukuluit!

Piqatilukka uvani, tamaaniimmijugut pijumaniqarnirmut pisuqatigiigumaniq mamisarnirmut turangajunik ammalu saimmaqatigiigunnarnirmut, Sanajittinnut ikajuqtauluta, qaummamik takujunnaqsititauniaratta qanuiliuqtaulaurninginnut ammalu aniguutijunnarniq ungataanut taqtuqarviujumik. Tamanna taarnialuk piiqtauqullugu uqausiulaurnat ilissinut taikani isuqpasiani Maajjimi, ammalu taimainiarutta ikummaksaijariaqaqtugut qullirmik. Qulliq qaumajjutautuinnangimat ikkiraaluutillugu ukiukkut, uquunarutaualaurmingmat piujumik. Taimaaktaug aturiaqammarikpuq inuusitinnut. Ullumilunniit, qulliq sulii piujualungmik nalunaikkutarijauvuq inuusirmut, qaujimanirmut qaumatittiniaqtumik taarnirmik. Taimaippusi tagva, sulijunik nalunaikkutarijaugivusi qaumajumik inusiqarniq isuqangittumik kinamut qamitaujunnangittumik.

Qujalijunga tamaanitunnarniq Inuit Nunangani Nunavummi. Tautunguaqattalauqtunga tauvaniinnirani Ruummi, tamakkuninga angijualungmik nunataarisimajassinnik sivulliviniqsinnik, najuqtassinni taimangat, asissinnut isumagijauvaktunik nagaksaunasugijaunnginiq. Qaujimaajalusi nunasi, annirillugit, ikpigittiaqsugit, piusigiaqtsimallugillu, inuulauqtunik inuuniarmijunut kajusijumik, taikkutituna pimmarijunik pimmaritittillusi suurlu pittiaqtauatariaqarninginni innatuqait, ilagiittiaqjiniq, ammalu kamagijauttiaqataqjiniq avatittinnik. Piujuutialungmik ilagiigunnarmata ilissilu nunassinnilu, sangijuuninganiktauq ammalu suraqsaraingininganut, ammalu piujualuuvaktumik qaummaqaqtunik taaqtumiikutaalauqsuni arraguup ilaagut. Tamannataug nuna, suurlu inungni nanituinnaq nunalingni, atarnaqtuugivut, mianirijauttariaqaqtug. Kamagijauttiarlutik, ilinniarutaavaglutik ammalu qaujijaulutik qanuq kamagijauttiarunnarniq. Tamakkua kamagijauningit, ajurunnisqaqtauningit ammalu ilinniaqtauningit qanuq kamagijauttiarunnarningit: Tigumiaqtaujariaqarmijut makkuktuqtittinnut piluaqtumik, maliktunik innatuqait qanuiliuqjanginnik, atuqjanginnik maliktunik! Ikpigijauttiarlutik nunaqutingit, inuquttingillu ikpigijauttariaqaqput, qaujimalugit qanuiliuqpalaurningit.

Maannaujuq uqautijumaliqtakka makkuklut, ilissi inuit makkuklut, sivuniksaninga tamaani nunassini ammalu piksaniktausimanissinnik taissuninisarnik atuqtaualauqtunik. Uqarumajunga ilissinnut uqausingit aturlugit titiraqqtirjuulauqtuup uqausiviningit: "Taikkua tunirrusiaqtaarisimajas ataatakkusinnik, pijajunnaqput kisiani piksaniktaujunnarniraqtauliruvit" (GOETHE, Faust, I, Nacht uqausiviningit). Naammangimat inuujunnarniq taissumanituqainnaujunik, ajurunnirriaqarmijutit kamajuttiarunnamangani piksiniksatauniaqtunik ilingnut. Kappiasuktaiqatarissi, taimaimat, naalagasuinnaqattarniq uqaujijjuqtauliraangassi innatuqarnut, qaujimalugillu atuqtauqataqsimamut taimaak qaujimalutit piuniqsanik aturniarravit inuusirni, nagligusuqattarlutit, tungaviqarlutit sulijunik ammalu inungni ilauqattarlutit! Ikajurlutit qaujimatittigiaqattarniq inusiqaattiarniarasi qaumajumik. Uvangataug, innatuqarijauullunga uqaujijumangmijunga pingasuiliqangajunik uqaujigiarutiksannik ilissinut.

Sivullirmi una: Sivummuakpallianganarlusi. Inuqutigiugassi tamaani angijuualungmik nunaaluani ukiuqtaqtuup. Iqqaumajjutigijunnarassiuk pinasuanginnariaqarnissinnik, kataktitauttaililusi taikkununga isumaqaqtunik ingmininnaq, ammalu igvituaq aturumajarnik isumaqaqjijut, ilingnuinnaq turaangajunik. Piqatialukka, taimaatuinnaq kajusiqujausimanginassi "Qanuiliuqtiungillusi", iqanaijakainnaqattarlusi, quviagijainnarnik pinasuaqatarlusi, taimannaungimmat, kisanili, sulijuqsuirlusi, pillariujunik, pijuminaqtunik pinasuarlusi uummatingnut quvvariarutauniaqtunik, nagligilugu Guuti, ammalu ikajuqattarlusi inuqatigijassinik. Isumattaililusi ajurniaqtutit ajurnaluarasugijarnik. Qakigiarunnarnirmik pijunnarmijutit, isaaksimalutit sangininganut sulinirmik tigumiarnikut,

“Ninngaksaraittuunianginnavit, naglingniqarlutit, ammalu inungnik ilaqattiarunnarlutik” (cf. Inuit Piusituqangit Inunguinirmut Tungavingit 3-4). Piruqsarilugu saimaniq ammalu naglirnirmik kamattiajusangnirmik nanituinattiaq; quviasuliqittijunnarniaravit kinakkutuinnarnik; sivummuakpallianganqusillugit, singaqtitautuinnaqtailimalugut suurlu ajjigiiktuinnautittinirmut.

Kisianili uqarunnarmijutit imaak - inuujunnarniq taimaak inuusiqarasuniq aksurnaluaqtuq! lingugaluaq, pijarniqtuungimmata kisiani takuksaungittunik pitaqasuungungmat katagutaujunnagtumik” uvattinnik kataktittinasugunnaqtunik, pinasuarumajattinnik ajulirutaujunnagtut, quviasugunniurutaujunnagtunik. Iqqaumalugu taikkua qpanuakuluit nunattinni taijaujut “Tsauranmik”. Anurijualuugalaruni asijjiqaalakaluarunilunniit sila nuqaqtuinaqattangimat sapilirluni ungasiktualungmingaarluni kajusiniaqtuq utirluni najuqpektatuqarminut ukiivigivaktaminut. Ilaannikkut asiagungaarunnatuaruni asiaguungaarniaqtuq, sanguvagluni, sungiutigiakkanirlunilu anirunirmut..., qaujimainnarami turaagarijaminik, tikiqatainnasuuq upagasuktaminut. Taimannaitunik inungnik katisivangniaqtusi, nuqaqtittinasungniaqtunik pinasuarumajarnik, aksuruluuqajillutik ilingnik, ilingnuinnaq turaangajunik pinasuaqujilutik. Taimailingaguvit, apirijariaqarumaqputit: Suungmalli asikkanut sulijurijaungaaqtunik aksuruutiqariaqaqpunga? Uvvalunniit sulii qanuq “kajusituinnarunnaqpunga” nunarjuarmi taimangat kataktitauvaktumik pittianginnikuujunut ningagutautuinnaqattaqtunik pitalialuutillugu, unaqtulialuutillugu, iqaqtuivikkut naammaksititaujunangittunik, avatimik suraqtirijunik, ikpigusungittunik asimunik ikajuqtaujarialingnik, niriungniirutisimajunik taikkunangat maligaksattiavaujarialiuqaluanik? Saangallungit tamakkua apiqutigasait, qanurli kiujauuniarmata?

Uvvaukua uqausirinajaqtakka ilingnut: igvit kiujjutiksarijauvutit! Igvi, ilakuluuk nuqarijagit, angajugijagit, najagijagit. Sapilikallangniruvigittuq, saalauraanikkavit pijjutigingitakka, kisiani sivuniksaniq tigumialiraviuk. Nunassinni inuuvvigilauqtarni, avatigijassinni nunassinni najuqtarni, niriungniqaqput ilatit qaujimatit, taikkua, apiringissutiglunniit, niriungmata ilingnik asiqangittunik piksanigunnaqtarnik atuqsimajassinni inuusissinni: tamainnittuaq tigumiaravigit, pijjutigillugu “tamattattiaq ajjigiingiktuinnaugatta”, (cf. Inunguiniiq ilangat Tunngaviujuq 5). Tamanna nunarjuaq inuvvigijait tunirrusiaqtaarisimagassiuk; nagligilugu, Guutitut, ilingnik inusirmik tunisisimangmata, quvianarnialunginniglu, nagligijallutit ammalu saqtittisimaluta tamakkuninga piujuutialungnut ilingnik isumalluni. Guuti taimangat ilingnik ajunginnirnik qaujimajuq, isulippangittumik. Ukpirusungmat ajunginnirnik. Qiniruvik, qaujinaqtutit aqutiginiaqtait kajusiinnarmat qummut. Qaujinaqtutit silamut saakkuvit tuksiarlutit qilangmut, ammalu piluaqtumik isumagiluvik sanningajulingmiilaurninga. Qaujimaniaqtutit tainna Jiisusi, sanningajulingmi, ilingnut tikiqsilauqsimangilaq; ilingnik iqittisimajuq, ilingnik pijuumisaijuq, qaujimagami ukpirilugu taimangat igvit ilingnik ukpirijunniarluaruvit. Taimaininganut tagva sapiliqtauvagit, pinasuarniarniaqtutit, ajunginnilimaat aturlugu, ugguajjaanginnavit. Sivummut kajusiniaqputit akutikkut “alluqpallianganarlutit sivumut piujumut turaarlutit” (cf. Inuit Piusituqangit Inunguinirmut Tungavingit 6). Ingirranirajait inuusirni piujualungmut tikinniarmat: qummut!

Tuglirijanga uqaujjiarutiga uvva: Qaumajumut qailutit. Quviasugunniruvit, taqasimaliruvillunniit, isumagilugu qulliq. Uqausiksaqarmat ilingnut. Qanuittumik uqausiksamik? Qautamaq qaumajumuaqatariaqaravit. Nalluutivingnituinnaungimmijuq, atuutiqarajaluangimmata, kisiani qaujitemaq. Qautamaq qaumanirmik nutaamik tunisiqataujunnaravit, ijiikkik qaumaniqarninginnut, qungajarnirmut, pittiarinnut, ilingnigaaqtunik tunisijunnaqtutuugavit. Qaumajumut qaiqatarlutit, inuukkanniqtutit piniaravit, tarnirmitailimalutit. Qautamaq pinasuarmatik tamarmik qaumanikkut, taarnikkut, asianingimmata taqaani, uvattinniimmata ilulittinni. Malingniaruta qaumajumik,

kappiasuktailimajariaqaqtugut ammalu uummatittiningaaqtunik isumaliurutiqarniq taaqtumiitumanginniq sulinginnirmit. Tukilik tamanna “pivalliatittiniq piujuni piusiqarunnarniq inuuttiarniarluni” (cf. Inunguinniq ilangat Tungaviujuq 1), pinasungingaarniq qaujijaurjuarni qilamikuluk nunguttunsaqtunik, suurlu qaujitut qaqtitauvakkutunik qaumanginnik nungusaraittunik pujurmik qimainiaqtumi kinguniangut. Tamakkua “suurlu tarrijautituinnajaarmata, quvianaqtujaqsutik,” tamakkua uqausirilauqsimajangit taissuma iksirarjuaraapiup Saint Jaan Paal tuglirijaq tamaniinnami kanatami: “Immaqaa taarniaqqtiginiqsaq taikkuninga taarnirmut tikitausimavaktunut makkukkut tarninginni sulingittunik nalautaijnut qamitiqtausimaninginnik ilulimiutarajaraluanginni ukpirnirmik, niriungnirmik ammalu naglingnirmik” (aimmaqsautiksait Nunarjuarmi Makkuktut Ullurijaunirmi, Turaantu, 28 Julai 2002). Qatanngutikka, Jiisusi ilissinnut qanittuuvuq, qaujimaqujillunilu uummattingnik, uqunniqsaujunnarniarassi. Ingminik uqauqaqsimangmat: “Qaumagijaujunga nunarjuarmi” (Jaat-Jn 8:12), maliktiminiglu uqaujilauqsimajuq: “Qaumagijaujussi nunarjuarmut” (Maatiu-Mt 5:14). ilissillu, qaumagijauillussi nunarjuarmut, qaumaniqsauniaqsusilu aksururlusi piiqsimatittigussi taarnirmik piunginnirmik uummattingnik.

Taimainnarussi, ajunginniqariaqaqpusi pisimaniaqtassini, pijjutiqaqtumik “aniguutiqaarunnarniq aksururnaqtukkuurviujunik ammalu akiraqtuutauqataqtunik taimangat qinirlutit qanuqtuurutiksanic” (takulugu Inuit Piusituqangit Inunguinirmut Tungavingit 2). Pijunnarniuvuq aviksimatittiniq qaujijumik taarnirmik. Piujumik nunaqarniarutta, ijjujut uvattinnik uqausijjigivut, Guutittauq taimatuinnaq pigialauqtuq, aviksimatittilluni qaumamik taarnirmik (cf. Gen 1:4). Uvaguttauq, piusigiakkannirumagutta, pisigiakkannirumajariaqarivugut, aviksimatittiluta qaujijumik taarnirmik. Nakilli pigiarajaratta? Ilingnik pigiarutiqarlutit apirilutit ingminik: qanuittuuvat sunauvat sivullirmi uvannut qaumajukuluuqaqtut ammalu piujukuluuqaqtut, kisianili atuanikkaluaraangakkit ilutujumik sunaujunnitqutjuaqtuunnaqattaqpunga? Tamajjaq taarniq! Aippagulli, suna kisu uvannut piuniaqpa ammalu saimaniqtarutigivaktara uummatinnut, sivullimilunniit akaugijakannik atuqujaungittunik atuqtailimajariaqaralaruma ammalu ajurunnirunnarniq qaujiinnaqatarunnarniq atuqtaulimajariaqaqtakannik? Qaumaniq! Ammalu - apirikkannituinnaliqtunga - sunaup kisuuva sanginiq pijunnautauvaktuq uvattinnik aviksimajjutaujunnatut qaumanirmik taarnirmik ilukkut, uvattinnut angiqtaulimajjutaujunnatut sangunniarutaujunnatunut aturumanginniq piungittulinirmik ammalu “angirunnarniq piujunut tamainnut? tamanna imaittuvuq isumaqsurunnarniq. Isumaqsurunnarniq tukiqangimmat qanulimaaq pijumajainnakkannik pinasugunnarniq ammalu piusiqarunnarniq aturumajainnakannik. Isumaqsurniq pijjutiqaqgimmat qanuiliurunnarninnik aanniqsijunnarlunga asikkannik, kisianili pijjutiqaqpuq qanuiliurunnarninnik asikkannik pijjujilunga. Isumaqsurunnarniq asijjikitainnarunnarniq tamainnik, kiani tukilik kamattiajusaqatariaqarninnik. Isumaqsurunnarniq, inuusiqtitut, anginipaangungmat piksisaniktausimamuq qilami ataataavut qaittisimajanginnik. Titiraqqaluulauqtuq silatujunik uqalauqsimajuq uqausittiavaalungnik ilingnut uqalimaakainnarumajakkannik:

“Apirilugu ataatagijaujuq qanga nammanaarniqaangunajarmangaat nutarangit nagliqturunnasinajaqtut aturluni angutiit piusirivaktanginnik, angutaullunilu, isumaqsusuni [...].

Maannali taima ataatagijaugama, uqaqpuq Guuti, qaujimallungalu inuit qanuisuunguninginnik. [...]

Tamarmik qanuiliurusiit manimanirmut nunarjuarmi quviagingikalakka,

ammalu sunatuinnarmik tunisinajaqtunga tautuktauninnut piujumik angummut isumaqsuqtumut [...].

Isumaqsurunnarninganut, tamanna qujalirnirmut, tunisisimavunga tamainnittiaq, uqaqpuq Guuti...

Isumaqsurunarniq atuqtaujunnaqullugu, tamannalu qujalivangniq,

pitaqaqullugulu isumaqsurunarniq, tamannalu qujalijunnarniq”

(Sii Piaggi - C. PÉGUY Titiqaqtaviningit Uqalimaagalianginni Taijaujumik

Qallunaatitut -The Mystery of the Holy Innocents).

Tamakkua tagva Guutiup quviasuutigivaktangit: uvattinnik tunirrutigijarangatta ingminungittuq, kisiani inuusiqarutta surusiqtitut niruaqsimaluta nagligijumallugu, isumaqsurunarnirmik jagaijunnarniq tamatuminga aturumanirmut. Guuti quviasuquguviuk, taimanna tagva aqqutaa: pittiarumanirmik niruaqattarlutit! Sangijuulusi, qatangutikka! Qaumanirmuaqattarlusi qautamaaq!

Kingullirmi, pingajugijara uqaujigiarut: Ilagiisuqpektuni ilagijauvaglutik. Makkuktut ajungituauluuqattaqtut ilaqaqsutik, inutuungillutik. Ilissi makkuktuujusi ulluriangujarasi silami, qaumajuttiavakuluuvaktunik takuranniqtunik nunarjuarmiunut. Piuningit iluikauvangmata, ulluriagasait aaqiumaninginni, qaumaqarutauvangmata ammalu nalunaikkutarijauvaktut naniirnirmut nunarjuarmiunut. Ilissilu, tikiutijunnarmiju quvassiktunut suurulu, qaumagijaulusi nunarjuarmi, atautikkut ilagiiglusi. makkuktut katiqatarunnariaqaqput, sivumut nuuppalliajunnarniarmata.

Inutuunginnariaqangimata, uqaalautiralamiini! Piqalujaarjuaraaluit sirmialuillu tamaani isumanaqtut Kanatamiut pinnguarussirivaktanginnik sikumi haakiqpektunik. Qanuq Kanata aulattijunnasuunguva ujamiktarisimajalunginnik nunarjuarmi pinguavigjuaqtunnikkaa qanuq tainna Siaja Nuus ammalu Murii-Pilip Pulin itiqittijunnaqattalauqtut amisualungnik taimangat? Haakiqtuni isumaminik atuttariaqarmata ammalu isumasaakautiqturunnaqattarlutik, naukkurniarnirmik tukiliuqsimalutik ammalu timikkut sangijuulutik taikuali tapiriigunnarningit pijariittiarumanirmut taimangat ajjingulutauvakput; pitaqariaqammaringmat tamanna qanuiliurunarnirmut nalautajarninginninginnut tamainniq haakirviginiaqtangit. Katujjiqatigiikkutik ukpirusugiaqaqtut itittiqatarunnarniarutik, inutuujunnajjaanginnavit; atautikkut kajusilusi, nuuppaglusi atautikkut, ajurunniqsainnarlusi aturlusilu pijariatujunik qanuiliuriaqarniq. Katujjiqatigiktulik ilagiisuqtuttauq iniksaniqsimaqatariaqarmijut asiminut, qilamialuk saqiqattarlutik ilijaulirutik pinguajuqaulirutik, ammalu ikajuqsuiqatarniq ilaliutisimavvigijarnut. Tamanna tagva ilagiiktunut pinasuqatigiingniuvuq!

Piqatialukkuka, sivumut kajusivallianginnarniaqpusi, qaumajumuaqattarlusi qautamaaq, ilagijauvaglutillunniit ilagiisuqtunut katujjiqatigiingniaqtunut. Taimailuqattarlusilu aturlugit iliqqusirijasi, ammalu aturlusi piujualungnik uqausituqaqsinnik inuktut. Niriuktunga tuksiaqsunga imaak, naalaqattarniq innatuqarnik ammalu aturlugit sanginirijasi piusituqassinni ammalu ilissi nangminiq isumaqsurunnaqsinnik, isaaksimalusi inuit ajuqiqtuusirivalauqtanginnik ilisinnulu tunijausimajut sivullirviniqsinnu, taimannalu takuniaqtusi inuup kiinanganik kiinaqarninga jiususi kulaistuusi. Saimmaqtitaqujakka uummatiit uqautijumallusilu: qujannamiik!